

EDUSKUNNAN VASTAUS 69/2014 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi rahankeräyslain muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laiksi rahankeräyslain muuttamisesta (HE 6/2014 vp).

Valiokuntakäsittely

Hallintovaliokunta on antanut asiasta mietinnön (HaVM 13/2014 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lausuman:

Eduskunta edellyttää, että rahankeräyslainsäädännön muutostarpeita koskevaa

selvitystyötä kiirehditään ja että selvitystyössä arvioidaan eri vaihtoehtoja rahankeräystoiminnan järjestämiseksi, mukaan lukien mahdollisuudet ilmoitusperustaisen järjestelmän käyttöönottoon, ja tarkastellaan lain uudistamista myös joukkorahoituksen kehittämis- ja sääntelytarpeiden näkökulmasta. Arvioinnissa on kiinnitettävä huomiota myös rahankeräysten tehokkaaseen valvontaan ja siihen, miten rahankeräysten luotettavuus ja kohdentuminen lailliseen toimintaan varmistetaan.

Eduskunta on hyväksynyt seuraavan lain:

Laki

rahankeräyslain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan rahankeräyslain (255/2006) 6 ja 7 §, 8 §:n 1 momentti, 11 §:n 3 momentti, 16 §:n 2 momentti, 20 §:n 1 ja 3 momentti, 23 §:n 2 momentti, 25 §:n 1 momentti sekä 26 §:n 1 ja 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 6 § osaksi laissa 891/2013, 7 § osaksi laissa 891/2013 ja 267/2014 ja 11 §:n 3 momentti sekä 26 §:n 1 ja 2 momentti laissa 505/2009, seuraavasti:

6 §

Keräystarkoitus

Rahankeräys saadaan toimeenpanna varojen hankkimiseksi yksinomaan yleishyödylliseen toimintaan. Kansallisgallerialla on oikeus toimeenpanna rahankeräyksiä varojen hankki-

miseksi Kansallisgalleriasta annetun lain (889/2013) 2 §:ssä tarkoitetuista tehtävistä huolehtimisen tukemiseksi sekä vuosina 2014—2017 Kansallisgallerian pääomittamiseksi. Suomen evankelis-luterilaisen kirkon ja Suomen ortodoksisen kirkon hiippakunnalla on oikeus toimeenpanna rahankeräyksiä varojen

hankkimiseksi diakoniatyön rahoittamiseen. Yliopistolain (558/2009) 1 §:n 2 momentissa tarkoitettulla yliopistolla on oikeus toimeenpanna rahankeräyksiä varojen hankkimiseksi yliopistolain 2 §:n mukaisen toiminnan tukemiseen sekä vuosina 2014—2017 yliopiston pääomittamiseksi.

Poikkeuksena yleishyödyllisyyden vaatimuksesta rahankeräys saadaan toimeenpanna:

1) varojen hankkimiseksi taloudellisissa vaikeuksissa olevan yksittäisen henkilön tai perheen auttamiseksi;

2) varojen hankkimiseksi päiväkodin ryhmän, koululuokan tai vakiintuneen opinto- tai harrasteryhmän opiskelun tai harrastustoiminnan edistämiseksi.

7 §

Luvan saaja

Rahankeräyslupa voidaan antaa:

1) Suomessa rekisteröidylle yhteisölle tai säätiölle, jolla on yleishyödyllinen tarkoitus;

2) Suomessa toimivalle rekisteröimättömälle yhteisölle, jolla on yleishyödyllinen tai 6 §:n 2 momentin 1 kohdassa mainittu tarkoitus, jos rekisteröimättömyys johtuu siitä, että yhteisön asemasta on säädetty Suomen lainsäädännössä, tai yhteisön toiminnan tilapäisestä luonteesta;

3) Kansallisgallerialle;

4) Suomen evankelis-luterilaisen kirkon ja Suomen ortodoksisen kirkon hiippakunnalle;

5) yliopistolain 1 §:n 2 momentissa tarkoitettulle yliopistolle.

Rahankeräyslupaa eivät voi saada valtio, kunta tai kuntayhtymä.

8 §

Rahankeräyksen toimeenpanoaika

Rahankeräyslupa voidaan antaa hakijan toiminnan ja keräyksen tarkoituksesta johtuvasta

perustellusta syystä enintään viiden vuoden määräajaksi.

11 §

Lupaviranomainen

Poliisihallitus antaa rahankeräysluvan poliisilaitoksen toimialuetta laajemmalla alueella toimeenpantavaan rahankeräykseen, Suomen evankelis-luterilaisen kirkon ja Suomen ortodoksisen kirkon hiippakunnan toimeenpanemaan rahankeräykseen sekä yliopistolain 1 §:n 2 momentissa tarkoitettun yliopiston toimeenpanemaan rahankeräykseen.

16 §

Lupaehdot

Yksittäisen henkilön tai perheen auttamiseksi toimeenpantavaa rahankeräystä koskevaan lupaan on aina liitettävä ehto, jonka mukaan keräys saadaan toimeenpanna ainoastaan yhden poliisilaitoksen toimialueella.

20 §

Rahankeräyksellä saatujen varojen käyttäminen

Rahankeräyksellä saadut varat on käytettävä rahankeräysluvassa määrättyyn käyttötarkoitukseen. Saatuja varoja saadaan käyttää keräyksen toimeenpanon kannalta välttämättömiin välittömiin kustannuksiin. Jos saatuja varoja tai osaa niistä ei voida käyttää rahankeräysluvassa määrättyyn tarkoitukseen taikka se ei ole olosuhteiden olennaisen muuttumisen vuoksi tai muusta syystä tarkoituksenmukaista, lupaviranomainen voi hakemuksesta muuttaa varojen käyttötarkoitusta.

Jos kiinteää omaisuutta ei voida käyttää luvassa määrättyyn tarkoitukseen taikka se ei ole olosuhteiden olennaisen muuttumisen vuoksi tai muusta syystä tarkoituksenmukaista, Poliisihal-

litus voi hakemuksesta sisäministeriön lausunnon saatuaan muuttaa omaisuuden käyttötarkoitusta tai antaa luvan sen omistus- tai hallinto-oikeuden luovuttamiseen. Luvassa kiinteän omaisuuden omistus- tai hallinto-oikeuden luovuttamiseen määrätään luovutuksesta saatavien varojen uudelleen käyttämisestä rahankeräysluvassa määrättyyn tai sitä lähellä olevaan tarkoitukseen.

23 §

Rahankeräysluvan peruuttaminen ja kirjallinen varoitus

Rahankeräyslupa voidaan peruuttaa, jos:

- 1) luvan saaja, rahankeräyksen käytännön toimeenpanija tai näiden lakisääteiseen toimieliimeen tai muuhun johtoon kuuluva tai näissä tosiasiallista päätösvaltaa käyttävä henkilö on lainvoimaisella tuomiolla tuomittu sellaisesta rikoksesta, joka osoittaa tämän olevan sopimaton tehtävänsä, taikka tahallaan menetellyt rahankeräyksen toimeenpanossa tai rahankeräyksellä saatujen varojen käyttämisessä olennaisesti virheellisesti;
- 2) luvan saaja tai rahankeräyksen käytännön toimeenpanija on rikkonut tämän lain tai sen nojalla annetun asetuksen säännöksiä tai lupaehtoja; tai
- 3) rahankeräyksellä saatujen varojen käyttäminen luvassa määrättyyn tarkoitukseen ei ole enää mahdollista.

25 §

Rahankeräysrikos ja lievä rahankeräysrikos

Rangaistus rahankeräysrikoksesta ja lievästä rahankeräysrikoksesta tuomitaan rikoslain (39/1889) 17 luvun 16 c ja 16 d §:n mukaan.

26 §

Valvonta

Rahankeräysten toimeenpanon ja tuottojen käytön yleisestä valvonnasta ja toimeenpanon ohjauksesta sekä tilastoinnista vastaa Poliisihallitus.

Poliisihallitus ja poliisilaitokset vastaavat myöntämiinsä lupiin perustuvien rahankeräysten toimeenpanon ja tuottojen käytön valvonnasta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Ennen tämän lain voimaantuloa annetun rahankeräysluvan nojalla toimeenpantavan rahankeräyksen toimeenpanoon sekä sillä kerättyjen varojen käyttöön ja tilittämiseen sovelletaan rahankeräysluvan antamisajankohtana voimassa olleita säännöksiä sekä rahankeräysluvassa asetettuja ehtoja.

Lupa-asiaan, joka on tullut vireille ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Helsingissä 17 päivänä kesäkuuta 2014